

Έτος ίδρύσεως 1911 Αριθ. 6

Ζ
Υ
Θ
Μ
Ο
Μ
Φ
—
—
—

Π
Α
Λ
Λ
Ο
Μ
Φ
—
—
—

Ο
"ΑΡΓΟΣ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ
ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ
Γ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Θ. Α. ΚΑΛΟΓΕΡΙΚΟΣ

ΤΟ ΜΟΝΟΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΤΑΚΗΣ Μ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

9 ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ (ΣΤΟΑ ΠΑΠΠΟΥ)

ΕΣΤΙΑΣ

Απόσπασμα

Χρονολογία 24. ΑΥΓ. 1930

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ

ΟΝΟΜΑΤΟΜΑΧΟΙ

Μία από τας άστειότερας μετα

πο
το
οια
γ

ΟΝΟΜΑΤΟΜΑΧΟΙ

Μία από τὰς ἀστειότερας μεταμορφώσεις, πὺν παθαίνει, συνήθως, τὸ ὄνομα, μὲ τὸ ὁποῖον ὑπογράφεται ἡ στήλη αὐτή, εἶνε ἢ γραφῆ ἢ ἡ προφορά: Νιβάνας. Καὶ ἢ μὲν μεταθέσεις τῶν γραμμάτων, εἰς ὠρισμένας λέξεις, καθ' ὠρισμένους φωνητικούς νόμους, εἶνε πάθος γνωστὸν τῶν λέξεων. Μετατίθενται, ὅμως, συνήθως, μεταξύ των γραμμάτων παρακείμενα. Πῶς τώρα τὸ ο τοῦ Νιβάνας φεύγει ἀπὸ τὴν θέσιν του καὶ, καθυστερούμενος δύο ἄλλα γράμματα, πηγαίνει καὶ σφηνώνεται σὶ τὸ τέλος τῆς λέξεως εἶνε φηγογολογικὸν μυστήριον. Ἐπειτα οἱ ἀκολουθοῦντες τὴν περιεργότατην αὐτὴν γραφὴν εἶνε, κύριως, ἀναγνωσταί μου, οἱ ὅποιοι, γὰρ νὰ μὲν ἀπαντοῦν εἰς διάφορα γραφόμενά μου, σημαίνει ὅτι τὰ διαβάζον Ἐπομένως διαβάζον καὶ τὴν ὑπογραφήν μου μὲ τὴν ὀρθὴν τῆς γραφῆς. Πῶς τὰ εἶνα βλέπον, καθημερινῶς: Νιβάνας καὶ διαβάζον: Νιβάνας εἶνε ἄλλο μυστήριον. Ἐννοεῖται, ὅτι τὸ πρᾶγμα, ὄχι μόνον δὲν μὲ ὄντασσει, ἀλλὰ καὶ μὲ διασκεδάσει. Οἱ ἄνθρωποι ἐπομένως μποροῦν νὰ κάνουν τὸ κέφι των. Τὸ πολὺ—πολὺ θὰ ἔχουν νὰ τὰ βάλουν μὲ τὸν Βούδαν, ἂν φθάσουν ποτὲ σὶ τὸν μακρινόν του Παράδεισον, τοῦ ὁποίου κακομεταχειρίζονται τὸ ὄνομα.

Πολὺ ὑποπιπέτομαι, ὅμως, ὅτι τὸ φαινόμενον εἶνε περισσότερον ψυχολογικόν, παρὰ γλωσσολογικόν. Ὑπάρχουν, ὡς γνωστὸν, ἄνθρωποι, πὺν παραμορφώνον συστηματικῶς τὰ ξένα ὀνόματα. Ὅχι, διότι, δὲν τὰ γνωρίζουν καλὰ, ἢ δὲν τὰ ἐννοοῦν, ἀλλὰ διότι, ὡς φαίνεται, τοῦτο τοὺς προξενεῖ ἰδιαιτέραν εὐχαρίστησιν. Ἐνα παράδειγμα εἶνε ὁ ἀείμνηστος Ἐμμανουὴλ Ροῖδης. Ὁ σοφὸς αὐτὸς ἄνθρωπος, ὁ πνευματωδέστερος τῶν Ἑλλήνων τῆς περασμένης γενεᾶς, τὸ εἶχε ἀναγκάσει νὰ προσφέρῃ ὄνομα ἄλλου ἀνθρώπου καὶ ἰδίως ἀνθρώπου τῶν γραμμάτων. Ὅταν εἶχε πρωτοφανῆ σὶ τὸ «Ἄσιν» ἢ ὑπογραφή μου, ἐγράψασε μὲ τὴν σατανακὴν του γ κ ρ ι μ ἄ τ σ α, πὺν δὲν τὴν ἐξέχασαν ποτὲ, ὅσοι εἶναι νὰ τὴν ἀντικούσων:

— Ποιὸς εἶνε πάλι αὐτὸς ὁ Νιβάνας;

Τοῦ εἶχε χτυπήσει, ἰδιαιτέρως, τὰ ἰσορροπημένα του νεῦρα, ἢ φράσεις «τὰ πράσινα ὄνειρα τῶν δένδρων», πὺν εἶχε μεταχειρισθῆ κάποτε σύμφωνα μὲ τὴν ποιητικὴν τῆς μόδας.

— Νιβάνας, κύριε Ροῖδη, τὸν διώρθωναν.

Ματαίως Μέχρι τοῦ θανάτου του, μολονότι, ἔκτοτε, εἶχα ἐξιλεωθῆ ἀπέναντι του, ὅπως βεβαιώνει κάποιον ὁ φίλος καθηγητὴς καὶ ἐκδότης του κ. Ἀνδρεάδης, γὰρ τὰ «πράσινα ὄνειρα» ἐξακολούθησε νὰ μὲ τονίζῃ εἰς τὴν λήγουσαν. Καὶ δὲν ἤμουν ὁ μόνος. Ὁ μακαρίτης, λόγον χάριν, Κουσουλάκος τοῦ «Σκρίπ», ἄλλο ὄρατον πνεῦμα τῆς ἐποχῆς του, ἦτο, πάντοτε, γι αὐτὸν Σοφουλάκος. Πῶς καὶ γι αὐτὸν ἀδελφόν. Ἄλλο γὰρ τὸν Ροῖδην ὑποθέτω, ὅτι ἡ ὀνοματομαχία αὐτὴ ἦτο εἶδος κριτικῆς.

Ἄλλος ὀνοματομαχός, ἀπ ὅσους ἐγνώρισα, ἦτο ὁ μακαρίτης διευθυντὴς τοῦ Ναυσιτάθμου πλοίαρχος Κουσουλάκος. Παρεμύρφωνεν, ἰδιαιτέρως τὰ ὀνόματα τῶν ἀξιωματικῶν πὺν δὲν ἔχωνε. Κάποτε τὸν ἄκουσα νὰ φωνάζῃ.

— Αὐτὸν τὸν Ροδόσταμο θὰ τὸν διορθώσω ἐγώ.

— Ποιὸν Ροδόσταμο, κύριε διευθυντά; τὸν ἐρώτησαν.

— Νά! Αὐτὸν τὸν Ζακυνθινὸ ὁ

ποιοιστὴ, πὺν ἔχουμε στὰ γραφεῖα τοῦ προσωπικοῦ.

— Τὸν Κουσουβέλη ἐννοεῖτε, κύριε διευθυντά;

— Κουσουβέλη, Ροδόσταμο, ἔχω γὰρ πῶς τὸν λένε; Αὐτὸν τέλος πάντων.

Ποῦ Ροδόσταμος καὶ ποῦ Κουσουβέλης; Ἄλλὰ Ροδόσταμος ἦτο τὸ ὄνομα κάποιου ἀδελικοῦ, ὁ Κουσουλάκος ἦτο ἀδελικός καὶ αὐτὸς, πὺν θανὸν νὰ μὴν ἔχωνε τὸν Ροδόσταμον καὶ, ἐπειδὴ δὲν ἔχωνε καὶ τὸν φτωχὸν Κουσουβέλην, τοὺς εἶχε ἀλλάξει τὰ ὀνόματα καὶ τοὺς ἐξεδίκεῖτο καὶ τοὺς δύο.

Τὸ νὰ μὴ θυμᾶται κανεὶς ἀκριβῶς ἢ τὸ νὰ παραμορφώῃ ἓνα ξένον ὄνομα μπορεῖ νὰ εἶνε καὶ τυχαῖον. Μπορεῖ ὅμως, ἀξιόλογα, νὰ ἀποτελέσῃ καὶ εἶδος περιφρονησεως, προσποιημένης ἀγνοίας ἢ ὀνομαστικῶ φόνου. Φορεῖται κανεὶς ἓνα ὄνομα, ἀντὶ ἐνὸς ἀνθρώπου, καὶ βγάζει τὸ ἄχι του.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΒΑΝΑΣ

ΑΘΗΝΑΝ